

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

I. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r (z późniejszymi zmianami), rozdział 3a Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. poz.59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół z późniejszymi zmianami;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Statut Szkoły – Wewnątrzszkolny System Oceniania
- Program nauczania Wychowania Fizycznego dla Liceum, Technikum oraz Branżowej Szkoły I i II stopnia.

II. CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA:

- a) Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania;
- b) Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia;
- c) Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się, kształtowanie jego dojrzałości, samodzielności i odpowiedzialności za proces uczenia się;
- d) Wykorzystywanie osiągnięć uczniów do doskonalenia pracy dydaktyczno–wychowawczego nauczyciela;
- e) Wymagania edukacyjne niezbędne.

III. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIANIU

1. SYSTEMATYCZNOŚĆ UDZIAŁU W ZAJĘCIACH Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

Kryteria oceny:

- **celujący (6)** – otrzymuje uczeń, który systematycznie i aktywnie, w stroju sportowym, uczestniczył w 90% obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego, a wszystkie jego nieobecności są usprawiedliwione.
- **bardzo dobry (5)** - otrzymuje uczeń, który systematycznie i aktywnie, w stroju sportowym, uczestniczył w zajęciach wychowania fizycznego w 79-89% i wszystkie jego nieobecności są usprawiedliwione.

- **dobry (4)** - otrzymuje uczeń, który systematycznie i aktywnie, w stroju sportowym, uczestniczył w zajęciach wychowania fizycznego w 70-78% i ma jedną lub dwie nieusprawiedliwione nieobecności.
- **dostateczny (3)** - otrzymuje uczeń, który aktywnie, w stroju sportowym, uczestniczył w zajęciach wychowania fizycznego w 55-69%.
- **dopuszczający (2)** - otrzymuje uczeń, który aktywnie, w stroju sportowym uczestniczył w zajęciach wychowania fizycznego w 50-54% i ma pięć do sześciu nieusprawiedliwionych nieobecności.
- **niedostateczny (1)** - otrzymuje uczeń, który posiada frekwencję poniżej 50%; taki uczeń może być także nieklasyfikowany.

UWAGI:

- Każdego ucznia obowiązuje strój sportowy spełniający wymogi bezpieczeństwa (sportowa koszulka, sportowe spodenki, skarpetki, obuwie sportowe dostosowane do użytkowania na hali sportowej, strój do zajęć terenowych) sprzęt i ubiór w zależności od zaleceń GIS.
- Uczeń może być zwolniony z ćwiczeń na lekcji wychowania fizycznego na podstawie:
 - a) zwolnienia lekarskiego,
 - b) doraźnego zwolnienia pisemnego wystawionego przez rodziców/opiekunów prawnych,
- Przez nieobecność nieusprawiedliwioną rozumie się brak informacji na piśmie od rodziców lub lekarza w przeciągu 14 dni od zaistniałej sytuacji.
- Okres zwolnienia lekarskiego nie jest wliczany do ustalenia oceny z obszaru systematyczność. Zwolnienia lekarskie powyżej 1 miesiąca muszą być zgłoszone do Dyrektora Szkoły.
- Nieobecność spowodowana zawodami sportowymi lub innymi konkursami szkolnymi i pozaszkolnymi traktowana jest jak uczestnictwo w zajęciach.
- Nieobecność na zajęciach dydaktycznych /lekcjach/ **oraz doraźne zwolnienia z ćwiczenia od rodziców** można odrobić na szkolnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych w ilości ustalonej z nauczycielem wychowania fizycznego celem ustalenia wyższej oceny w obszarze systematyczność.
- Uczeń zwolniony z lekcji pływania (zwolnienie całoroczne lub dłuższe zwolnienie lekarskie) uczęszcza na czwartą (szkoła podstawowa)/trzecią (liceum) godzinę wychowania fizycznego z inną klasą wskazaną przez Dyrektora szkoły lub po uzgodnieniu na szkolne zajęcia sportowo-rekreacyjne.
- Brak stroju skutkuje częściową oceną niedostateczną. Uczeń raz, w jednym okresie nauczania może zgłosić nieprzygotowanie (możliwe jest odrabianie lekcji wychowania fizycznego na zajęciach dodatkowych po uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym).
- Niedyspozycja nie zwalnia z udziału w lekcji WF, a jedynie kwalifikuje do ćwiczeń o zmniejszonym wysiłku fizycznym.
- Uczeń nie biorący udziału w zajęciach na basenie traktowany jest jak osoba niećwicząca i pozostaje pod opieką wyznaczonego nauczyciela.

2. AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI WYCHOWANIA FIZYCZNEGO.

Aktywność ucznia na lekcji jest oceniana na podstawie obserwacji nauczyciela w skali od 1 do 6.

Obserwacji podlega:

1. Zaangażowanie (wykonywanie ćwiczeń z maksymalnym zaangażowaniem/maksymalnymi możliwościami).
2. Samodyscyplina.
3. Zainteresowanie tematem lekcji.
4. Inwencja twórcza.
5. Udzielanie pomocy innym uczniom.
6. Współpraca w zespole.

3. POSTĘP I POZIOM UMIEJĘTNOŚCI.

Umiejętności ruchowe będą oceniane na bieżąco w cyklu zajęć obejmującym nauczanie i doskonalenie poszczególnych technik z dyscyplin ujętych w programie w skali od 1-6.

Oceniane formy aktywności ruchowej:

1. Lekkoatletyka i atletyka terenowa.
2. Gry i zabawy rekreacyjne.
3. Zespołowe gry sportowe.
4. Różne formy ćwiczeń muzyczno-ruchowych.
5. Gimnastyka podstawowa.
6. Pływanie.
7. Judo, tenis stołowy i inne – dyscypliny wybrane jako zajęcia fakultatywne.

4. POSTĘP I POZIOM WIADOMOŚCI:

Wiadomości będą oceniane na bieżąco na lekcjach WF w skali od 1-6.

Oceniana wiedza z zakresu:

1. Edukacja zdrowotna.
2. Przygotowanie i przeprowadzenie rozgrzewki.
3. Wiedza z zakresu związku zdrowia ze sprawnością fizyczną.
4. Historia igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe.
5. Przepisy sportowe, sędziowanie.
6. Diagnoza sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.

Obszar oceniany dodatkowo:

5. AKTYWNOŚĆ UCZNIĄ W DZIAŁANIACH NA RZECZ SPORTU SZKOLNEGO I KULTURY FIZYCZNEJ :

1. Udział w nieobligatoryjnych działaniach na rzecz sportu i kultury fizycznej.
2. Udział w systematycznym szkoleniu sportowym (kluby sportowe).
3. Reprezentowanie szkoły na zawodach sportowych.
4. Aktywność na rzecz popularyzacji sportu i rekreacji
 - udział w imprezach sportowo - rekreacyjnych w roli uczestnika, kibica
 - pomoc w organizacji imprez sportowych.
 - wyjścia na mecze zespołów ligowych (kultura kibicowania).

- prezentacje multimedialne i plakaty przygotowane przez uczniów o tematyce sportowej i prozdrowotnej.
- udział w wycieczkach turystycznych.

Kryteria oceny:

- **celujący (6)** – otrzymuje uczeń który systematycznie uczestniczy w zajęciach kultury fizycznej i podejmuje własną inicjatywę w zakresie kształtowania postawy prozdrowotnej.
- **bardzo dobry (5)** - otrzymuje uczeń który systematycznie uczestniczył w zajęciach kultury fizycznej.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych.

Propozycja zapisu informacji w zeszycie ucznia (informacja dla ucznia i rodziców/opiekunów prawnych)

**Przedmiotowy System Oceniania z Wychowania Fizycznego
VII LO ZSO nr 7 w Gdańsku w roku szkolnym 2024/2025
OCENIANIE**

Przedmiotem oceny są następujące właściwości ucznia pogrupowane w obszary:

1. Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego (w tym pływanie).
2. Aktywność na lekcji WF.
3. Poziom i postęp umiejętności.
4. Poziom i postęp wiadomości.

Obszar oceniany dodatkowo:

5. Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej.

Ocena śródroczna i roczna zostaje ustalona na podstawie spełnienia wymagań z czterech lub pięciu obszarów.

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego w szczególności będzie brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć a także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Każdego ucznia obowiązuje strój sportowy (sportowa koszulka, sportowe spodenki, skarpetki, obuwie sportowe dostosowane do użytkowania na hali sportowej, strój do zajęć terenowych) sprzęt i ubiór w zależności od zaleceń GIS. Uczeń może być zwolniony z ćwiczeń na lekcji wychowania fizycznego na podstawie:

- zwolnienia lekarskiego
- zwolnienie w formie pisemnej przez rodzica/opiekuna prawnego.

Uczeń nieprzygotowany do zajęć otrzymuje cząstkową ocenę niedostateczną. Uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie (możliwe jest odrabianie lekcji wychowania fizycznego na zajęciach dodatkowych po uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym). Niedyspozycja uczennicy nie zwalnia z udziału w lekcji WF, a jedynie kwalifikuje do ćwiczeń o zmniejszonym wysiłku fizycznym.

Uczeń zwolniony z lekcji pływania (zwolnienie całoroczne lub dłuższe zwolnienie lekarskie) uczęszcza na czwartą (szkoła podstawowa)/trzecią (liceum) godzinę wychowania fizycznego z inną klasą wskazaną przez Dyrektora szkoły lub po uzgodnieniu na szkolne zajęcia sportowo-rekreacyjne.

Uczeń nie biorący udziału w zajęciach na basenie traktowany jest jak osoba niećwicząca i pozostaje pod opieką wyznaczonego nauczyciela.

Szczegółowe kryteria oceny dostępne są do wglądu w gablocie szkolnej oraz na stronie internetowej szkoły.

.....
Podpis Ucznia

.....
Podpis Rodzica (opiekuna prawnego)

IV. KRYTERIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

Ocena śródroczna i roczna zostaje ustalona na podstawie spełnienia wymagań z czterech lub pięciu obszarów:

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego w szczególności będzie brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć a także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

Obszary podlegające ocenie:

1. Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego/ Udział w lekcjach wychowania fizycznego (w tym pływanie).
2. Aktywność na lekcji WF
3. Poziom i postęp umiejętności
4. Poziom i postęp wiadomości

Obszar oceniany dodatkowo:

5. Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej.

Ocena celująca				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej
Otrzymuje uczeń, który systematycznie uczestniczył w 90% obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego a wszystkie jego nieobecności są usprawiedliwione.	Otrzymuje uczeń, który jest w pełni zaangażowany w lekcje, ćwiczy w sposób zbliżony do swoich maksymalnych możliwości. Charakteryzuje się inwencją twórczą, samodyscypliną oraz współpracuje i pomaga innym uczniom.	Otrzymuje uczeń, który uzyskuje bardzo dobre wyniki w testach techniczno-sprawnościowych lub wykazuje znaczący postęp w zdobywaniu umiejętności i sprawności	Otrzymuje uczeń, który wykazuje obszerną wiedzę z zakresu: - Edukacji zdrowotnej - Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną - Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	Otrzymuje uczeń, który systematycznie uczestniczy w nieobligatoryjnych zajęciach kultury fizycznej i podejmuje własną inicjatywę w zakresie kształtowania postawy prozdrowotnej.
Ocena bardzo dobra				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Gdańsku

Otrzymuje uczeń, który uczestniczył w zajęciach wychowania fizycznego 79-89% i wszystkie jego nieobecności są usprawiedliwione.	Otrzymuje uczeń, który jest w bardzo zaangażowany w lekcje, ćwiczy w sposób zbliżony do swoich maksymalnych możliwości. Charakteryzuje się inwencją twórczą, samodyscypliną oraz potrafi współpracować w zespole.	Otrzymuje uczeń który uzyskuje dobre i bardzo dobre wyniki w testach techniczno-sprawnościowych lub wykazuje znaczący postęp w zdobywaniu umiejętności i sprawności	Otrzymuje uczeń który posiada dużą wiedzę z zakresu: - Edukacji zdrowotnej - Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną - Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	Otrzymuje uczeń który systematycznie uczestniczył w zajęciach kultury fizycznej.
Ocena dobra				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej lekcjami WF
Otrzymuje uczeń, który uczestniczył w granicach 70-89% i ma jedną lub dwie nieusprawiedliwione nieobecności.	Otrzymuje uczeń, który angażuje się w lekcje. Jest zdyscyplinowany oraz potrafi współpracować w zespole.	Otrzymuje uczeń, który uzyskuje dobre wyniki w testach techniczno-sprawnościowych lub wykazuje postęp w zdobywaniu umiejętności i sprawności	Otrzymuje uczeń który posiada podstawową wiedzę z zakresu: - Edukacji zdrowotnej - Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną - Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	
Ocena dostateczna				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej
Otrzymuje uczeń, który uczestniczył w granicach 55-69%.	Otrzymuje uczeń, który umiarkowanie zaangażowany jest w lekcje, ćwiczy	Otrzymuje uczeń który uzyskuje przecięte wyniki w testach techniczno	Otrzymuje uczeń który posiada przeciętną wiedzę z zakresu: - Edukacji zdrowotnej	

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 7 w Gdańsku

	poniżej swoich możliwości. Jest słabo zdyscyplinowany, stara się współpracować w zespole.	- sprawnościowych lub wykazuje minimalny postęp w zdobywaniu umiejętności i sprawności	- Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną - Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	
Ocena dopuszczająca				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej
Otrzymuje uczeń, który uczestniczył 50-54% i ma pięć do sześciu nieusprawiedliwionych nieobecności.	Otrzymuje uczeń, który słabo zaangażowany jest w lekcje, ćwiczy poniżej swoich możliwości. Jest słabo zdyscyplinowany, przeciętnie współpracuje w zespole.	Otrzymuje uczeń, który uzyskuje wyniki poniżej swoich możliwości w testach techniczno-sprawnościowych lub wykazuje minimalny postęp w zdobywaniu umiejętności i sprawności	Otrzymuje uczeń, który posiada minimalną wiedzę z zakresu: - Edukacji zdrowotnej - Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną - Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	
Ocena niedostateczna				
Osiągnięcia ucznia w zakresie: Systematyczność udziału w zajęciach z wychowania fizycznego	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność na lekcji WF	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Umiejętności	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Postęp i Poziom Wiadomości	Osiągnięcia ucznia w zakresie: Aktywność ucznia w działaniach na rzecz sportu szkolnego i kultury fizycznej
Otrzymuje uczeń, który posiada frekwencję poniżej 50%; taki uczeń może być także nieklasyfikowany.	Otrzymuje uczeń, który nie jest zaangażowany w lekcje, ćwiczy poniżej swoich możliwości. Nie jest zdyscyplinowany, nie współpracuje w zespole.	Otrzymuje uczeń który uzyskuje wyniki poniżej swoich możliwości w testach techniczno-sprawnościowych lub wykazuje brak postępu w zdobywaniu umiejętności i sprawności	Otrzymuje uczeń który nie posiada wiedzy z zakresu: - Edukacji zdrowotnej - Przygotowania i przeprowadzenia rozgrzewki - Związku zdrowia ze sprawnością fizyczną	

			- Historii igrzysk olimpijskich, aktualności sportowe. - Przepisów sportowych, sędziowania - Diagnozy sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego.	
--	--	--	--	--

V. PROPONOWANE NARZĘDZIA OCENIANIA:

1. Formy praktyczne

- a) Sprawdziany, testy sprawnościowe i umiejętnościowe
- b) Realizacja projektów
- c) Aktywność na lekcjach

2. Formy ustne:

- a) odpowiedź
- b) prezentacja

3. Formy pisemne

- a) testy
- b) sprawdziany
- c) wypracowania, referaty
- d) projekt

VI. SPOSOBY POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI O SPECYFICZNYCH TRUDNOŚCIACH W NAUCE W ZAKRESIE OCENIANIA

Ocena uczniów z wychowania fizycznego z trudnościami edukacyjnymi – Ocena zawsze musi uwzględniać *indywidualne predyspozycje i możliwości ucznia*. Nauczyciel ma obowiązek na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub zaświadczenia lekarskiego dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specjalne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostaniu tym wymaganiom. Uczeń dysfunkcyjny oceniany jest według zasad z uwzględnieniem jego dysfunkcji. Uczeń może być zwolniony z określonych ćwiczeń lub zajęć na prośbę rodzica, opiekuna prawnego (częściowo lub na stałe) przez dyrektora szkoły po przedłożeniu opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez niego tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii, zgodnie z „Procedurą uzyskiwania zwolnień z zajęć wychowania fizycznego”. Uczeń może być zwolniony z pewnych zadań ruchowych (z których nie jest oceniany), po przedłożeniu w/w opinii. Uczeń może być zwolniony przez nauczyciela w przypadku chwilowej niedyspozycji (złe samopoczucie, kontuzja w szkole, niedyspozycja uczennicy i inne).

Zespół nauczycieli wychowania fizycznego

*Przedmiotowy System Oceniania z Wychowania Fizycznego przyjęty do realizacji
w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr7
w Gdańsku*

.....
data

.....
podpis dyrektora

Uwaga:

Przedmiotowy System Oceniania może być dokumentem opracowywanym – poszerzonym przez nauczyciela lub zespół przedmiotowy.